

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői Iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Intelmek.

Pécs, 1901. szept. 9.

Hasztalan a tiszta választásokról való trombitaharsogás, a gőzerővel megindult választási mozgalmak megint csak olyan képét mutatják a bekövetkezendő választásoknak, a milyent már megszoktunk harminc esztendőn keresztül.

Elismerjük, hogy a kormány és különösen Széll Kálmán nem ártotta bele magát eddig a választásokba a hivatalos befolyásnak azzal a súlyával, a mely nélkül elődei választást el sem képzelhettek Magyarországon. De a tapasztalás azt igazolja, hogy igaza van Széll Kálmánnak, mikor azt tartja, hogy a kormánynak nincs is szüksége illetéktelen befolyás gyakorlására; megteszik ezt a végrehajtó hatalom alsóbb rendű szervei maguktól is künn a vidéken, a korrumpált választók pedig szinte áhitattal lesik, hogy a kis satrapák kedvére telessenek.

Hivatalos jelöltje a kormánynak nincsen, de igenis van a végrehajtó hatalom vidéki szerveinek a kerületekben, mert — mi tagadás benne — az új rendszer szelleme sem ezeket, sem a választóknak azt a rétegét, a mely az eddig volt hivatalos jelöltek támogatásával befolyásra és egyéb előnyökre szert tett, nem hatotta át. Ők még mindig csak üres jelszónak tartják a tiszta választások hangoztatását s körül-

belül annyira becsülik, mint a korábbi kormányok választási rendeleteit, a melyek teljes szabadságot adtak a tisztviselőknek oda szavazni, a hová meggyőződésük vezérli őket, a hivatalfőnökök bizalmas utasításai azonban gondoskodtak róla, hogy ez a nagy szabadság a kormánypártra való szavazás határain túl ne terjedjen.

Tudja ezt jól Széll Kálmán is, azért — ha hihetünk a mostani kormánykörök-höz közel álló s rendszerint jól értesült „Politikai Hetiszemle“ cikkezójének — ujabban az állami vagy törvényhatósági hivatalokban aktív alkalmazásban levő tisztviselőknek megizente, hogy nem ugyan, mint régen volt. Utal a Pol. Hetiszemle cikkezője az új választási törvényre, a mely kimondja, hogy a bíróság tagjai, a főszolgabírók és szolgabírók nem léphetnek föl azokban a kerületekben, melyekre hatóságuk kiterjed, mert az ilyen hivatalban levő tisztviselőknek nem nehéz megcsinálni a kerületet a maguk számára. Némely főszolgabírót és polgármestert már azért is megválasztanak, hogy csak meneküljön tőle a kerület.

Lám most a kormánypárton is merik már hirdetni azt, amit mi már hirdetünk évtizedek óta, de ezért az új törvény megalkotásánál mégis olyan félmunkát csináltak, a mely csak a farkára lépett a hidrának, a fejét azonban nem bántotta s így eljárásuk nem is kelthette

azt a benyomást, hogy az a választási visszaélések gyökeres kiirtását célozza. Mert ha tisztviselőknek a saját hatósági területükön való fellépése már hatósági jellegük folytán is illetéktelenül befolyásolja a választókat, akkor miért szorították az ily fellépés tilalmát a közigazgatási tisztviselőknél csupán a főszolgabírákra és szolgabírákra s miért vették ki e tilalom alól különösen a városok polgármestereit és a megyei törvényhatóságok alispánjait? Ezek talán kevésbé befolyásolhatják a városuk vagy megyéjük területén a választókat, mint a főszolgabírók és szolgabírók?

Ennek a félrendszer szabálynak köszönhető, hogy az új országgyűlésre megint egy egész sereg — most még aktív, de megválasztásuk esetén rögtön rokkanttá váló — köztisztviselő készül bevonulni, hogy a képviselői fizetés mellett még nyugdíjat is élvezzenek. Ezt az eljárást a Pol. Hetiszemle is olyannak mondja, a melyet tűrni nem szabad s hozzá is teszi, hogy „a szabadelpártban történt kérdezősködésekre Széll Kálmán egész határozottan kijelentette, hogy nyugdíjas képviselőket nem tár. Ha van erejük és egészségük, úgy szolgáljanak tovább és ne akarjanak képviselők lenni; ha ellenben képviselők akarnak lenni, úgy mondjanak le a nyugdíjról, mert két oldalról állami ellátást élvezni mégsem járja.“

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A jó balha és a rossz király.

Hugó Viktor után írta: Mártonffy Imre.

Hugó Viktor mint lírai költő, mint regényíró, mint drámai színműíró nálunk Magyarországon eléggé ismeretes és becsült egyéniség, de annál kevesebben ismerik őt, mint meseíró.

E gyönyörű kis mesét a boldogult lángeszű férifibarátai körében rögtönözte, de soha le nem írta, most is Catulle Mendés közli ezt a művelt világgal. — A történet, melynek címe: „A jó balha és a rossz király“, anyaga régi, Hugó Viktor azonban eredetire oly szellemes módon változtatta és ültette át, hogy bátran ujnak és eredetinek lehetne nevezni. A költő e mesét unokái, János és Györgyike kerelmére mondta el s a jelenlevő Catulle Mendés pedig így mondja el:

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy rossz király, ki népét nagyon szerencsétlenné tette. — Mindenki gyűlölte, és azok, kiket bebörtönözött vagy üldözött, szerették volna meggyilkolni. De hogyan, miképen? Ő volt a leghatalmasabb, a legnagyobb ur, senki tanácsát el nem fogadta s ha valaki mondá neki, hogy alattvalói nincsenek vele megelégedve, röviden válaszolá:

— Vigye az ördög őket, én nem törődöm velök!

S így uralkodott tovább, mindig kegyetlenebbül, zsarnoki módon.

Egyszer egy kis balha, melynek jó szive volt, okos gondolatra jött. Bár balháinknak nincs ily jó tulajdonságuk, de ez a kis balha igen jól volt nevelve, s az embereket csak akkor csipte, ha gyűlölte és ha éhes volt.

— Milyen jó volna, ha én a királyt megjavíthatnám! — mondá magában. — A merénylet veszélyes ugyan, de azért kísérsük meg!

Midőn egyszer a király egész napi rossz tettei után aludni ment, egyszerre csak heves csipést érez, mintha gombostűvel szurták volna meg.

— Pik!

A király szitkozódott.

— Pik! Pik!

A király dühöngött.

— Pik! Pik! Pik!

A király megfordult a másik oldalra.

— Pik! Pik! Pik!

— Ki csip engem? — kérdé a király félelmes haraggal.

— Én, felség — válaszolá a kis balha.

— Te? Ki vagy?

— Egy kis balha, mely téged meg akar javítani.

— Balha? Megállj csak, majd meg foglak én mindjárt. — A király kiugrott ágyából összekutatta az ágyat és az ágyneműket,

de eredmény nélkül, mert a kis balha a király szakállába rejtőzött. A király azt hitte, hogy a balha elugrott.

— Ah, — mondá — végre nyugodtan fogok aludni! — De alig hajtá le fejét, már újra kezdődött az attack:

— Pik!

— Mi az ördög már megint?

— Pik! Pik!

— Hogyan, te újra merészelsz csipni, — utálatos balha!

— Pik!

— De gondold meg, hogy mit teszesz!

— Pik! Pik!

— Hisz nem vagy nagyobb egy homokszemnél.

— Pik!

— És merészeled a világ legnagyobb országának királyát csipni?

— Vigyen el az ördög, nem törődöm én veled.

— Oh! csak megfoghatnálak!

— De nem fogsz ám meg!

A dühös király ez éjjel semmit se aludt. Reggel elhatározta, hogy ellenségét minden áron kézrekeríti. Parancsára a kastély minden zegér-zugát összekutatták, ugyszintén ágyát is megvizsgálták.

Tíz öreg nő, kik a balha fogásban nagy ügyességet tanusítottak, meg lettek bizva e fontos feladat megoldásával. — De hiába volt minden fáradozásuk, mert a jó balha a király kabátjának gallérja alá rejtőzött.

De hát vajjon vehetjük-e komolyan Széll Kálmánnak ezt a kijentését, ha csakugyan meg is történt? Hisz az új választási törvény tárgyalásakor ugyanezzel a megokolással ellenzéki részről határozati javaslat lett előterjesztve, hogy képviselő ne élvezhessen tisztviselői nyugdíjat, hanem nyugdíja mindaddig szüneteljen, míg a képviselőháznak tagja s mint ilyen képviselői fizetést húz. A kormánypárti többség azonban Széll Kálmán hozzájárulásával leszavazta; leszavazta pedig dacára annak, hogy az ellenzék kimutatta, miszerint ugyanilyen intézkedés áll fenn azokban az államokban, a hol a tiszta választások és a parlament függetlensége nem csupán üres jelszavak.

Meglehet, hogy Széll Kálmán — úgy magában — akkor is igazat adott az ellenzéknek ez indítványra vonatkozólag, de attól tartott, hogy a Bánffy parlament többsége leszavazná, ha azt nyíltan is magáévá teszi. Ezt kell legalább hinnünk, ha megfelel a valóságnak a Pol. Hetiszemle állítása, mely szerint Széll most kijelentette, hogy nem tűr nyugdíjas képviselőket.

Ha pedig így áll a dolog, akkor ennek az állásfoglalásnak csak úgy szerezhethet a gyakorlatban is érvényt, ha a képviselőkké választott tisztviselők nyugdíjazását kereken megtagadja, bármilyen orvosi bizonyítványokat hoznak is a mandátum birtoka által okozott hirtelen rokantságuk igazolására.

Elválk nemsokára, vajjon komoly intelem volt-e ez a kijelentés a mandátum után kapaszkodó köztisztviselőkhöz, vagy csak üres szemfényvesztés, hogy a közönség meg ne ijedjen a dupla tehertől, mely a még szolgálatképes aktív tisztviselők megválasztása esetén ezeknek idő előtti nyugdíjaztatása révén a nyakába szakad.

A király azt gondolta, hogy ellensége megszökött, tehát nyugodtan hajtá le fejét a biztos alvásra.

De mily hamar csalódott. Alig oltotta el a gyertyát, midőn a balha folytatni kezdte támadását.

— Pik!

— Istenem mi az már megint?

— Én vagyok a tegnapi balha.

— Mit akarsz te tolakodó, mit követelsz tőlem, te nyomorult teremts?

— Azt követelem, hogy engedelmeskedjél nekem és tedd népedet boldoggá! Pik! Pik! Pik!

— Hamar! Ide katonáim, testőreim, minisztereim, tábornokaim. Mind jertek be.

Mind berohantak.

A király roppant dühös volt, úgy, hogy azok remegni kezdtek. A főurakat és udvarnokait összeszedta, a leggorombább szavakkal illette, az öreg nőket, kik a balhát megfogni nem tudták, megkorbácsoltatá. A többi börtönbe vetteté.

A kis balha pedig ez alatt a király hálósapkájában keresett biztos menhelyet.

Az öröket megkettőztették, új törvényt hoztak, új rendeletet adtak ki a balhák ellen, szóval mindent elkövettek, hogy az óhajtott balhát kézrekerítsék. De mind hiába, a király nem tudott aludni soha.

— Pik! Pik! — hallatszott minden éjjel.

Mindennap másvákos tétetett a király

Az országgyűlés berekesztése.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata. —

Budapest, 1901. szept. 9.

Az országgyűlés tünneplés berekesztése a király által ma délelőtt 11 órakor történt meg az országgyűlés mindkét házának tagjai jelenlétében a budai királyi vár nagy termében.

Ő Felsége a király az országgyűlést a következő trónbeszéddel zárta be:

„Tisztelt urak, főrendek és képviselők! Kedvelt hűveink!

Bizalommal üdvözöltük önöket ezen országgyűlés küszöbén. *Hazafiságukba vetett hittel* hívtuk fel önöket, hogy munkálkodjanak azon függő kérdések megoldásán, melyeket az ország érdekében ezen országgyűlés feladatául jelöltünk meg.

A viszonyok nem engedték, hogy minden megjelölt kérdés törvényhozási elintéztet nyerjen; de azért *bizalmunkban nem csalatkoztunk*, mert ezen országgyűlés is *ernyedellen szorgalommal* látott hozzá feladatainak megoldásához és *megelégedéssel tapasztaltuk, hogy azon fennakadás után is*, a mely egy időben az érdemleges tárgyalásokban beállott, tanácskozásaik zavartalan és nyugodt menetét *hazafias belátással* ismét helyreállították és *hasznos és kitarító munkássággal* nem egy kérdés nyert elintéztet a sok közül, a mi *mélyen belenyúl a nemzet életébe*. Nem sikerült ugyan magyar koronám országai és többi királyságaim és országaim között a *vám és kereskedelmi ügyeket* azon módon szabályozni, a melyre az 1867. évi XII. törvénycikk elsősorban rámutat; mindamellett a vám és kereskedelmi viszonyok és fogyasztási adók a kölcsönös méltányosság és viszonyosság alapján az ország törvényes jogainak, valamint gazdasági és pénzügyi érdekeinek megfelelő elintéztet nyertek.

A hitelviszonyok egészséges és szilárd fejlődését van hivatva előmozdítani a *bank ügy* újabb szabályozása. Fontos és életbevágó lépések történtek a *valutarendezés*

ügyében, új és tiszta köntöst váltott; mind hiába! Végre nem is mert ágyába feküdni, hanem karosszékre ülve töltötte az éjt, majd alá és fel járt, mint egy elkarhozott lélek, megsoványodott s bizonyára bele halt volna, ha környezete nem figyelmezteti makacs elhatározására.

— Megadom magam, — mondta, midőn a balha csipni kezdte, — kegyelmezz meg nekem. Megteszek mindent, mit tőlem követelsz.

— Jól van. Csak is e föltétel mellett engedlek aludni.

— Köszönöm. És mit tegyek?

— Tedd népedet boldoggá.

— Ezt nem tanultam, nem tudom, hogyan tegyem boldoggá.

— Nem kell egyebet tenned, mint lemondani.

— Kincsemet is elvihetem?

Azt nem; az a népe, mely annyit szenvedett uralkodásod alatt.

De akkor miből élek, ha egy garasom sincs!?

— Vigyen el az ördög, nem törődöm veled, — mint te szoktad mondani.

A balha azonban, hogy jó szívet megmutassa, a királynak adott utraivaloul egy pár frankot. A nép pedig, hogy boldogságát elérje csakhamar megtalálta a módot arra. Kikiáltotta a köztársaságot.

érdekében. Az államjegyekből álló közös függő adósság teljes beváltása és az ezzel kapcsolatos teendők szabályozása a kötelező készfizetések elé gördült akadályokat el fogják hárítani és így, bár a helyzet által igényelt óvatossággal, de határozott lépésekkel közeledünk a kötelező készfizetések felvételének idejéhez, mely a pénz értékének a gazdasági termelés minden ágára fontos, oly sokáig nélkülözött állandóságát fogja biztosítani.

A *fogyasztási adók* új szabályozása a városok és községek fogyasztási adótermészetű jövedelmeinek a városi és községi háztartások jogos igényeivel számoló rendezését is szükségessé tette. Az állam nem csekély anyagi és erkölcsi támogatásával célirányos szabályzást nyert a *hitel-szövetkezeti ügy*, mely a földművelő és kisebb iparososztály anyagi helyzetének javítását fogja előmozdítani. A törvényhatóságok, községek és közcélú egyesületek hiteligenyeit szolgáló *kötvények törvényes szabályozásával* közgazdaságilag fontos hitelviszonyok nyernek szilárdabb alapot.

Nemzeti és katonai szempontból kiváló fontossággal bír az újabb állami alapítványi helyek létesítése a közshadsereg nevelő és képzőintézeteiben. A honvédevelő és tisztképző intézetek felállítására lehetővé teszi a *magyar honvédségem* tiszti létszámában beálló fogyatékoknak minél több *saját nevelésű* tiszti sarjadékkal való pótlását. A Ludovikának valóságos tisztiakadémiává történt szervezésével pedig a *magyar nyelvű tisztnévelés* a nemzet egyik régi vágya ment teljesezésbe.

A *közigazgatás* tág mezején annak javítása érdekében fontos törvények alkottattak. A nyilvános betegápolási ügy az egyenlő teherviselés elvének érvényrejutásával rendeztetett. *Emberbaráti és nemzeti célokat* valósít meg a talált, valamint a hatóságilag elhagyottaknak nyilvánított hétéven aluli gyermekek védelmére az állami gyermekmenhelyek felállítása, amihez a közsegélyre szoruló hétéven felüli gyermekek rendszeres állami gondozása csatlakozik.

Helyreállított *Fiumében* a törvényes rend, melyet állandó és egészséges alapokra helyezett a Fiumében szervezett közép-foku közigazgatási hatóságról szóló törvény.

A *közigazgatás egyszerűsítése* a közigazgatás terén tapasztalt és különösen bonyolult, következtelen és nehézkes eljárás helyett úgy a köztisztviselők, mint a nagy közönség érdekében könnyű tájékozódást, rendet és biztonságot kíván teremteni és így hivatva van egyuttal arra, hogy a községi közegek kiképzéséről gondoskodó intézkedéssel együtt a *közigazgatási reformok* számára a talajt előkészítse.

Az ország *kulturális haladása* iránt tanusított meleg érdeklődésük és gondoskodásuk tette lehetővé a közművelődés különféle intézményeinek fejlesztését és a közoktatás csaknem minden ágának úgy külső szervezetében, mint belterjes fejlődésében a gyakorlati életre kiható intézkedések egész sorozatát és a tanári és tanítói kar helyzetének fokozatos javítását.

A *vallásügyi* törvényhozás terén jelentékeny alkotást képez a lelkeszi jövedelem kiegészítéséről való gondoskodás. A *mezőgazdasági helyzet* javítása több nagyfontosságú intézkedéssel lön biztosítva. Az állatorvosi közszolgálat államosítása; a közérdekű öntözőcsatornák létesítéséről; a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről szóló intézkedések tanuskodnak erről. Rendeztetett a gazdatisztek jogi helyzete; nemkülönben gondoskodás történt a jogviszonyaik törvényes szabályozását eddig csaknem teljesen nélkülözött mezőgazdasági munkások sorsáról a munkaadók és munkások közötti jogviszony rendezése által. Megalkottattott az országos gazdasági munkás és cselédpénztár is, mely a kis ekzisztenciák boldogulását intézményileg biztosítja.

A *kereskedelem és ipar* érdekei, melyek az ország erejének emelésére és fejlődésére ép oly fontosak, több irányban nyertek törvényes intézkedéssel támogatást. A forgalom könnyítését és a kereskedelem érdekeit első sorban szolgálni fogják az állami vasutaknál történt jelentékeny beruházások, a vasuti hálózat fejlesztése és a hajózási vállalatok támogatása.

Az *igazságügyi* téren is történtek nevezetes alkotások. Legkiválóbb fontossággal bír a bünvádi perrendtartás életbeléptetése, melynek életbeléptetésével jelentékeny lépés történt a jogbiztonság és jogegység megvalósítása felé.

A múlt évi *nemzetközi versenyben Párisban* a hazai művészet, közművelődés és összes gazdasági s termelési ágak kiállításával jelentek meg. *Örömről szólólag, hogy magyar koronám országai méltó helyet foglaltak el* a nemzetközi versenyen.

A *választások tisztaságát*, a képviselők függetlenségét és a képviselőház erkölcsi súlyát és tekintélyét vannak hivatva emelni ama törvények, melyek az országgyűlési képviselőválasztások feletti biráskodásról és az összeférhetetlenségről szólnak.

Sok van még hátra, a mit kedvelt és hű Magyarországnak szellemi és gazdasági erejének emelésére, intézményeinek kiépítésére, közviszonyainak javítására *alkotni kell*. Az állami élet minden ágában és minden részében *sok az, a mit ez országgyűlés a másokra örökségkép hátrahagy*. A *jövő országgyűlés fokozott és kitartó munkásságára és hazafias belátására lesz szükség*, hogy mindezeket a nagy és nehéz feladatokat megoldja.

Könnyítsék e munkát a *béke áldásai*. Reményt ad erre a szövetségeseinkkel való benső, jó egyetértés és a *jó s barátságos viszony, melyben minden külbatalommal állunk*.

Kitörülhetetlenül szívünkbe van vésve és kegyelettel emlékezünk meg a tényről, melylyel kedvelt Magyarországnak *felejhetetlen Hitvesünknek*, Magyarországnak nemcsak jog szerint, *de szíve szerint is királynéjának* emlékét a hála és

szeretet megindító jeleképpen a törvénykönyvben örök időkre adta át.

Siettetni óhajtván a nemzeti akarat megnyilvánulását, hogy az országgyűlés termékeny, kitartó és bölcs munkával mielőbb hozzáfogasson a jövő nagy feladatoknak megoldásához: miniszteriumomnak az 1848. évi IV. és az 1867. évi X. törvénycikk alapján tett előterjesztése folytán ezen az 1896. évi november 23-ra összehívott *országgyűlést királyi jogunknál fogva feloszlatjuk és berekesztjük*. Hazafias működésükért és buzgó fáradozásukért köszönetünket fejezve ki, *fogadják királyi kegyelmünket és őszinte üdvözlésünket. Es vigyék ezt megküldőiknek!*

A trónbeszéd elhangzása után a jelenlevők lelkes *„Éljen a király!”* felkiáltásokban törtek ki s Ő Felseje visszavonulván, ezzel az országgyűlés ünnepélyes berekesztése véget ért.

Ezután a varkapolnában *„Te Deum”* volt, melyet az oratoriumban Ő Felseje is végighallgatott.

Brázay Kálmán programbeszéde.

Pécsett, 1901. szeptember hó 9.

Brázay Kálmán, a szalántai kerület orsz. képviselője és az ideai választások alkalmából jelöltje is, a következő programbeszédet intézte nyílt levélben a választókhoz:

„Tisztelt választó polgártársaim! Nemrégiben beszámoltam Önöknek a múlt országgyűlésről és ime, szíves bizalmuk ismét arra szólít, hogy mint képviselőjelölt, jövő magamtartásáról nyilatkozzam Önök előtt. Megtehetem két szóban: Maradok a ki voltam.

Magyarország gazdasági és közjogi, társadalmi és értelmiségi önállóságára és függetlenségére minden alkotmányos eszközzel törekedni: ezt óhajtom tenni eszentul is, mint közharcos, de lehetőleg az első csatasorban.

Közjogi függetlenségünk nagy céljait: az *önálló hadügyet*, az *önálló külügyet*, a *personális unio* alapján felépülendő *teljes önállóságunkat* lelkünkbe véste nekünk s lelkebe véste hazánk minden jövőndő nemzedékének *nemzetünk nagy fia: Kossuth Lajos*.

Gazdasági függetlenségünknek szilárd talpazatát nagy műveltségével és széles látókörével, a közgazdasági tudás alaposságával és atyja nagy szellemétől ihletett lelkesedéssel ernenyedetlenül munkálja pártunk bölcs vezére: *Kossuth Ferenc*.

Társadalmi függetlenségünk tisztán önmagunkon mulik; pedig ezen mulik azután a többi is. *Eszköze: a munka*. Ez az élet célja és a társadalom létjogának alapja.

Ebben higgyenek Önök, a kik az én programom alapján állanak; ebben higgyenek azok is, a kik más politikai nézetet vallanak; *mert higgyék el, minden önállóság és függetlenség alapja a munka*.

Saját multam küzdelmei is azt a felhívást adják ajkamra, hogy egyesüljünk mindannyian a munka és okos gazdálkodás elveinek hitvallásában. Ne keressük azt sem, hogy az eke szarvát fogja e az a kerges kéz, vagy a gyarak füstölgő kéményei körül végzi-e mindennapos munkáját, vagy a kereskedelemnek nagy gonddal és kockázattal teljes munkakörében szegődik-e a számító ész szolgálatába, avagy tudományos készültségünk alapján a szellemi élet tágas mezején visszük-e előbbre hazánk szent ügyét. Emlékezzünk a költő szavára: *Minden pálya dicső, ha hazánkra fény derül belőle!* Nekünk magyaroknak, dolgoznunk kell; ezzel fogjuk meghódítani a jólétet és boldogságot, ezzel fogjuk legyőzni a testi és lelki nyomorúságot.

A tisztességes és serény munkás *nem ér rá irigykedni, gyűlölködni, személyeskedni, becsmérlnödni; a véres verejték nyomán, a melytől homloka gyöngyözik, a szeretet fakad és mások megbecsülése*.

Ezt vigye társadalmunk diadalra!

De legyünk értelmiségben is függetlenek! *Tanuljunk minden nemzettől!* Ne legyen előttünk egyik sem elég kicsiny arra, hogy példáján ne okuljunk! De viszont egyik se legyen elég nagy arra, hogy eltelve csillogó műveltsége csábos varázsától, ennek oltárán feláldozzuk a nemzeti vonást!

Előttünk a nagy német nemzet dicső példája, a mely megmutatta, hogy alig egy emberöltő alatt hogyan lett Európa első nemzetévé.

Ez a példa lelkesítsen bennünket! Ne mondja senki, hogy kevesen vagyunk és szegények vagyunk, nem boldogulhatunk; a *munka és takarékoság által gazdagokká és erősekké lehetünk* és ekkor számunk is szaporodni fog, hatványozott arányban, mert az erős mellé szegődik a gyöngébb.

Azért *nem szabad lemondanunk nemzeti egyéniségünkéről*, sőt azt kell fejlesztenünk minden tudásunkban, minden érzésünkben, a mint ezt nagy *Széchenyink* bölcsen kifejtette. De hogy e nagy hódító hadjáratban győzedelmeskedhessünk, tanulnunk kell, sokat, nagyon sokat. Épen azért nagy számát kell még megállapítanunk újabb iskoláknak, a melyekben derék, értelmes magyar népünk legszeleesebb rétegeit is mind behatóbban nevelhetjük arra, mint műveljék ezt a drága magyar földet, mint teremtsenek magyar ipart, magyar kereskedelmet. Ez eszmény szolgálatában kell lobognia előttünk mindenha világító fátylaként a magyar művészetnek, a magyar tudományoknak.

Ime, nagy vonásokban közéleti törekvéseimnek lelki világa. Ebben mint féltett kincsét őrzöm azt a kis világot, a mely engem e kerülethez és ennek polgáraihoz fűz.

Hozvánöttem e földhöz, a melynek egy rögét a magaménak mondhatom.

Nem ígérek semmi, de a mit becsülettel lehet, e kerület érdekében ezután is megteszem.

Záloga ennek a barátság és szeretet, a mely e kerület polgárságához, merem mondani, pártkülönbség nélkül eddig is hozzáfűzött.

Tisztelt polgártársaim! A magyar közélet egén tisztult politikai felfogás hajnala pirkad. *Jog, törvény és igazság a jelszó*. Ebben a nem kicsinylendő politikai sikerben az Önök alkotmányos küzdelmeinek is része van; de épen azért Önöknek fokozott mértékben van jogcimök arra, hogy mutassák hát meg méltóságteljes, tiszta választási küzdelemben, mi az, a mit e hármas jelszó a nemzet igaz érzése szerint jelent.

A mi az én agyamnak jog, a mi az én keblemnek törvény, a mi az én szívemnek igazság: *az az önálló és független Magyarország*.

Ezt vallom én, ezt vallották Önök a multban. Ha vallják még most is, hát kövessenek!

Hermann Ottó jelölése.

— Saját tudósítónktól. —

B-Monostor, 1901. szept. 8.

A dárdai kerületnek a most bezárult öt éves cikluson át volt országgyűlési képviselője, *Hentaller Lajos*, tudvalevőleg Gyulán lép fel az ideai választáson s maga helyett a dárdai kerület függetlenségi és 48-as párti jelöltjének *Hermann Ottót*, az országoshírű tudóst, a függetlenségi és 48-as pártnak régi, kitűnő bajnokát ajánlotta a választópolgároknak.

A kerület elvhű és mindenkor a függetlenségi zászló mellett szilárdan kitartó polgársága vasárnap Baranyavár-Monostoron fo-

gadta *Hermann Ottó* s óriási lelkesedétség között jelölte a kerület függetlenségi és 48 as képviselőjelöltjéül.

Erről a fogadtatásról és jelölésről saját tudósítónk a következőkben számol be:

Baranyavár-Monostoron vasárnap délelőtt tartotta meg a kerület függetlenségi párti választópolgársága a képviselőjelölt gyűlést. A délelőtt 1/2 10 órakor kezdődő gyűlésen megjelent a választópolgárságnak nemcsak színe-java, de ott voltak a tizenhárom tűzpróbas függetlenségi vezetők is, többek között *Leő István*, *Deák József* Karancsról, *Csányi Sándor*, *Kiss Sándor* és *Csepán Sándor* Csuzáról és számos régi rendületlen híve a 48-as zászlónak.

A monostori nagyvendéglő udvarán gyűlt egybe a sok százra menő, lelkesült hangulatban levő hallgatóság, hangos, szünni nem akaró éljenzéssel fogadva *Hermann Ottót*, ezt a kiváló tudóst, kinek patriárkális alakja megtestesülése a megalkuvást nem ismerő, a függetlenségi elvekért már négy évtizeden át fáradhatatlanul harcoló bajnoknak.

Péhy Károly dr., dárdai ügyvéd, a kerület függetlenségi pártjának buzgó elnöke, mutatta be a választóknak lelkesültségtől lángoló szavakban *Hermann Ottót*, a tiszta szeplőtlen multu politikust, a 48 as elveknek sziklaerősen álló bajnokát. És a polgárság zúgó éljenzéssel fogadta a bemutatást s mindenki lelkesedve várta a jelölt szavait.

Hermann Ottó lépett ezután elő és rövid bevezetés után jelezte, hogy nem jött most programbeszédet tartani. *Programbeszédét* f. hó 22-én *Dárdán* ohajtja megtartani és onnan kezdi meg s folytatja a kerület beutazását. De már most is kijelenti, hivatkozva negyvenéves politikai multjára, hogy *nemcsak hiven, rendületlenül fogja a negyven nyolcas elveket védeni és azokért küzdeni, hanem felölel minden közgazdasági érdeket is*. Mert ma már a korszellem is megkívánja, hogy *nemcsak merev jelszavakkal dobálósunk, hanem minden téren előmozdítsuk a nemzet közgazdaságának életkérdését és érdekeit*. Mind ezt pedig bőven ki fogja fejteni a folyó hó huszonkettedikén *Dárdán* tartandó programbeszédében.

A választó polgárság tiszta, igaz lelkesedéssel fogadta képviselőjelöltjének szavait. Az önzetlen, hazafias, egyszerű nép gyermekei oly szeretettel és lelkesültséggel vették körül, a mi napnál fényesebben igazolta, hogy a függetlenségi elvekért lelkesülő választók függetlenül, hazafias érzésük öntudatra ébredésének teljes hatalmával állanak a negyvennyolcas zászló alá, melyre *Hermann Ottó* neve van felírva!

Igy folyt le a jelölt gyűlés, mely után magyaros ebéd (és nem ugynevezett „banket”) következett a vasuti vendéglőben. Több lelkes felköszöntővel éltették a polgárok jelöltjüket, kiknek hazafias érzületéről és önzetlen lelkesültségükről megörökítésre méltó tény tett tanubizonyosságot. Ugyanis az ebéd végével *Hermann Ottó* kérte a jelenvoltakat, hogy jogot formáljon arra, miszerint őt vendégszerető házigazdának tekintsék az ebéd adását illetőleg: egy emberként állott fel az egész választópolgárság és így nyilatkoztak:

— Mi magyar emberek vagyunk; romlatlan, tiszta érzelmű magyarok. Mi képviselőjelölt urat vendégünkül fogadtuk és mi vendégeljük meg. Mert ehhez nekünk van jogunk; sőt kötelességünk is, mivel szívvel-lélekkel függetlenségi vagyunk és mi szerencséseknak érezzük magunkat, hogy ily önzetlen, elvű hazafit nyertünk képviselőjelöltünkül!

Ezzel a megható mozanattal végződött az ebéd s a képviselőjelölt elbucszása is oly impozáns volt, milyent még nem látott a monostori állomás. A lelkesült választók a Szózatot és a Himnuszt énekeltek, míg *Hermann Ottó* a Budapestre induló vonatba beszállt s folyton hangzott a zúgó éljenzés és egy szívvel-lélekkel kiáltotta mindenki:

— A viszontlátásra!

És zúgó éljenzés között robogott ki a vonat az állomásról s a lekesült választók azzal a büszke reménységgel és lelkes elhatározással osztak szét, hogy fényes győzelemre viszik a függetlenségi és 48 as párt zászlaját, melyre a mai naptól fogva *Hermann Ottó* neve van írva!

„Magyarosítsunk!”

Pécs, 1901. szept. 9.

Szép e jelszó, ideális a gondolat, mert hisz' hazaszeretetet árul el s a hazafiság a legnemesebb, a legideálisabb, a legmagasztosabb érzelmek egyike.

Szép a jelszó, csak a mi a fő, az életbe is vinnők magunkkal s ne maradna papíron!

Mert hajh! Ki van mondva, hogy magyarosítsunk s valóban szép eredményt lehet elérni a magyarosítás terén, de — általános-e a magyarosítás? Bizony nem. — És miért nem? Rögtön kimagyarázom.

Lássuk csak!

Idegen ajku iskoláink egy része lassacskán magyar ajkúvá lesz, a mint kell is, — míg a másik része megmarad majdnem ős állapotában.

A néptől függ-e ez? Oh nem! Tudom, hogy nagy riadalmat fog okozni állításom, de ez nem ijeszt el engem, kötelességemnek tartom kimondani s bárkivel szemben is fenntartani ama véleményemet, hogy a hol az iskola nem magyarosodik, ott első sorban is a tanító az oka.

Vagy rossz magyar, — vagy lusta, mert biz' igaz, hogy nehéz dolog ám az ugynevezett „magyarosítás.”

De az még nincs bebizonyítva, hogy a nehéz dolog egyszerűsre lehetetlen is volna.

Ha valamely községben — nem mondok többet — csak 10—15 évig működik is egy-egy tanító, nem várhatjuk-e el, hogy legalább az általa nevelt s oktatott iskolás gyermekek magyarul tudjanak?

E tudás alatt nem azt értem, hogy pl. az iskolában a feladott kérdésekre egy-egy lakonikus feleletet tudjanak adni, hanem igenis értem alatta, hogy magyarul beszéljenek.

Ha az iskolás gyermekek, kik 6 éves koruktól fogva 12 éves korukig mindennap, — sőt azontul is 3 évig ismétlődő iskolába egy és ugyanazon magyar tanító elé járnak, ez már majd egy generáció — s ha mindennek dacára sem tudnak mást magyarul, csak káromkodni, — kérdelem: *ki ennek az oka?*

Nem bánom, szidjanak, akik találva érzik magukat, de a fenti kérdésre a feleletet is megadom, hogy: *a tanító.*

Tény, hogy némely helyen a szülők féltékenyen őrzik ősi nyelvüket, szokásaikat stb., de ez legtöbb esetben olyan helyen van, hol a lakosság vegyes s egyik a másikára féltékenyekedik.

Vannak kivételes esetek, de vannak még pedig oly esetek is, hogy a szülők különórára küldik gyermeküket, hogy csak magyarul tanuljanak.

Hogy mire képes egy jó és egy rest tanító, példákkal lehetne igazolni.

Tapintatlanság volna részemről egyeseket vádolni s minthogy örömeztőbb is beszéllek egy-egy jó iskoláról, mint annak ellentétéről, nem is említek mást, mint pl. itt a közelben levő bar. monostori iskolát.

Nehogy azt gondolja a kedves olvasó, hogy az említett iskola tanítóját tán személyesen ismerem s neki tömjénezni akarok. Soha nem is láttam, — hozzá sem vér, sem szellemi rokonság nem fűz, én egyszerűen magát a tényt konstátálom, hogy a szomszédos falvakban, hol a svábok csak enni tudnak magyarul, csodaszamba emlegetik, hogy a monostori iskolás gyermekek magyarul beszélnek, játszanak stb. stb.

Mindebből csak azt akarom kibozni, hogy a mit az egyik tanító meg tud tenni, ugyanazon körülmények között miért ne sikerülne a másiknak is?!

Tudom mi az a félig-meddig jogos ellenvetés a legtöbb esetben, mintha csak hallanám, hogy: „nem kívánhatnak oly csekély díjazás mellett tőlünk oly szizifúzi munkát!”

S én azt mondom rá, hogy mindent inkább panaszoljunk fel, csak ezt az egyet ne, hogy a jövő nemzedéket Isten és hazaszeretben neveljük s a melylyel pedig karöltve kell járnia a magyarosításnak, mely erkölcsi kötelességünk, hisz' ugyis „oly kevesen vagyunk” mondja a költő, „hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.”

Sziphus tudta, hogy célhoz soh'sem jut, s mégis ismét és ismét megpróbálta a hatalmas sziklát a meredek hegy lejtőjén feltolni s mi fáradnánk el a mi nemes s szép munkánkban, melynél a célnak elérése biztos, — s maga a cél, oly nemes, oly magasztos?!!

Ohajtom, hogy sokan megszivleljék a „Magyarosítsunk!” című cikknek sorait, mely a „Pécsi Figyelő” f. hó 9-én megjelent számában közölletett s kívánok sok oly magyar érzelmű tanítót hazánkban, mint a nevezett cikknek írója, s csak annyiban voltam bátor a tárgyhoz hozzászólni, — hogy a „magyarosítás” kérdésénél, — a melynek most már nem szabad kérdésnek lennie, — első sorban okozzuk a tanítót s csak azután a népet!

Unatyinszky Leona.

H i r e k.

Katona világ Pécssett.

Pécs, 1901. szept. 9.

Száguldó paripák, serényen dolgozó pékek, repülő adjutánsok, lassan baktató betegszállító kocsik, öblös torokkal kiáltó divízió kommandánsok, sikoltó trombiták, attakra vágató huszárok, — ezek gyors, szinte kinematograph-szerűen váltakozó képei annak a mozgalmass, annak a szép manőver hónapnak...

S ennek a katonavilágban ideális időpontnak mozgalmass képen a tegnapi napon nekünk pécsieknek is kijutott, mely napra lázas sietséggel készültek a hivatalos körök, míg a polgárság nagy része izgatottan várta a katonák jöttét, kiknek soraiban ott voltak a mi katonáink is, a pécsi ezredek, melyeknek legénysége bizonyos körökben nem éppen kellemetlen emlékeket hagytak itt maguk után s kiket nem egy befejezetlen szerelmi história keretéből szólított ki a „manőverre” gyülekezőt fuvó trombita harsányan hívó szava...

Már a kora reggeli órákban nagy néptömeg várta a budai külvárosi vámnál a katonákat, de ezek reggeli kilenc óráig bizony várattak magukra.

Ekkor jött be elsőnek a város területére a 3-ik bosnyák-ezred, a nem éppen festői, de eléggé marciális kinézésű legénységével, kik nem csekély bámulat tárgyát képezték a bő nadrágos, feszes uniformisukban.

Tíz óra tájban valami pattogó ütemű, lelkesítő magyar induló hangjai jelezték, hogy jönnek a mi katonáink s kevéssel azután lépett a város területére kisjókai *Udvarnok* Győző, ezredes vezérlete alatt a pécsi cs. és kir. 52 ik gyalogezred, mely az egész utvonalon a közönség tömött sorai között vonult be a „Krajcár kaszárnyába”, míg a bosnyák ezredet a sátor táborban szállásolták el.

Majdnem ezekkel egyidejűleg a 10-ik számú tüzérezred vonult be dübörgő ágyúival, de ezt a szép részletét a tegnapi festői katonaképnek nem láthatták azok, kik idebent a belvárosban várták a katonák érkezését, mert a tüzérezred katonái a hogy tul jöttek a vámon, hirtelen felharsant trombitaszóra szárba kaptak lovaikat s ütemes ügetésben vonultak

el a sátoráborba, hol a tüzekeket szállásolták s ágyukat helyezték el.

Igen érdekes látványt nyújtott a tábori posta felállítására is, mely még szombaton este érkezett három vasuti és távirat ezredbeli tiszt vezénylete alatt. A tábori postát, melyet katonai szállító szekéren hoztak, két oldalt lovas csendőrök kísérték, míg a hátvédet négy műszaki szolgálatra kirendelt császári huszár képezte.

A tábori postát — mint azt már megírtuk — a Pannóniában helyezték el s vasárnap reggel rendezték be, telefonforgalomra is oly gyorsan s pontosan, mint az épen csak a pompásan fegyelmezett katonaságnál lehetséges, s már a vasárnapi reggeli órákban ott lobogott a Pannónián a tábori postát jelző zászló.

Az 52-ik gyalogezred és a tüzérség után gyors egymásutánban vonultak be a 31-ik hadosztályhoz tartozó utászok, élelmezési és egészségügyi csapatok, melyeknek létszámáról annak idején írtunk s melyeket egyenként szállásoltak el.

Egy negyed tizenkét órakor vonult be a nálunk is nem csekély közkedveltségnek örvendő Perzsa induló hangjai mellett a cs. és kir. 44-ik gyalogezred s egy negyed órával később, fél tizenkét órakor a cs. és kir. 69-ik gyalogezred érkezett meg s ezzel a tegnapi katonai bevonulás véget ért volna, a mennyiben a 31-ik hadosztály törzskara már szombaton este érkezett meg.

Az utcák nálunk tegnap már a kora reggeli óráktól kezdve tarka, mozgalmas képet nyújtottak s a hirtelen támadt népesedés ugyan csak észrevehető volt, mert bizony ahogy délutáni egy órára véget ért a katonák egyenkénti elszállásolása, a derék hadfiak csak rövid pihenőt tartottak s aztán kezdtek a pulcolást délutánra, siettek a városba, melynek minden korcsmáját nyilvános mulatóhelyét katonák töltötték be, persze parancskiosztás után, melyet a szigetkülvárosban elszállásolt katonák számára a Makár-utcán a Xavér templom s a Hirschfeld sörfőzde előtt, a budaikülvárosban elszállásoltak részére pedig a Buzatéren tartottak meg.

A buza-tér alsó részén valóságos tábori élet folyt tegnap és ma. Ott ütött táborát a hadosztályhoz beosztott élelmezési csapat, melynek munkáját folyton nagy tömeg nézte. A lisztet és élelmiszert szállító társzekerek hosszú sora formált kört a tábor körül, melyben hat gőzrefűlő kenyérsütő kazán állt, folyton füstölve. E kazánokat párosával, egy-egy sátor alá állították s a már kint a faluban tett kovaszt hamar téstává gyúrták s kenyereknek kiszakgatták a szürkezubbonyos pék-katonák. Erre jött a két benzinmotoros társzekér nagy pótlékkel s ezen horrták szét a friss profuntot a házakhoz elszállásolt katonaságnak. A buzatér szélső részén, a tüzoltók mászótornya mellett, volt elhelyezve a tábori konyha. Nagy üstökben fekete kávé és gulyást főztek a bakák; egyikük nagy tábla téstát nyújtott, másikuk metéltet vágott, szóval nagyban szakácskodtak. Természetesen a markotányosok sem hiányoztak. Tegnap délután Kaposvárról Oroszlón át negyven társzekér hozott kenyeret és lisztet. A fuvarosok 4—5 forint napidíjat kapnak. A legénység huskészetét mintegy 25 darab szarvasmarha husa szolgáltatja.

Napirend 1901. szeptember 10-én.

Naptár: kedd, szeptember 10. — Róm. kath.: Miklós. — Prot.: Jodok. — Görögkel. (aug. 28.) Mózes. — Zsidó: Elul 26. — Nap két 5 óra 16 perckor; nyugszik 6 óra 5 perckor. — Hold két éjjel 2 óra 36 perckor; nyugszik 4 óra 5 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változékony, hűvös idő, elvélve csapadék várható.

Igazoló választmány ülése a vármegyén

— **(Kisasszony napja.)** Tegnap Szűz Mária születése ünnepén, melyet hazánkban ősidőtől fogva Kisasszony napjának neveznek, ünnepélyes szent mise volt reggeli 9 órakor a székesegyházban, melyet Szeifrits István cím. prépost, kanonok pontifikált. Szent mise után a szentbeszédet dr. Kelemen László kanonok, székesegyházi plébános mondta. A jövő vasárnap szept. 15-én ismét Mária ünnep lesz. Mária neve ünnepe, melyen és nyolcada alatt teljes szent bucsut nyerhetnek a szent gyónást és áldozást elvégző hivek. Ezen nap Görcsönynek az idén nagyobb ünnepe lesz, mint tegnap a tegnap volt templombucsu azért, mert szept. 15-én reggeli 8 órakor Királyunk Ő Felsége a görcsönyi templomban fogja a vasárnapi szent misét, hallgatni melyet a pécsi megyés püspök, Hetey Sámuel fog végezni.

— **(Erzsébet királyné emléke.)** Holnap, kedden lesz harmadik évfordulója Erzsébet királyné gyászos halálának. Ez alkalomból a székesegyházban délelőtt 9 órakor gyászmise lesz, melyet Hetey Sámuel, a ki ma az esti gyorsvonattal jött haza Budapestről, hol az országgyűlés berekesztésén vett részt, fog pontifikálni. A városi plébániatemplomokban negyedtizenegy órakor lesznek gyászmisék s az iskolákban gyászünnepélyeket tartanak.

— **(Személyi hir.)** Schaumburg Lippe György, uralkodó herceg, tegnap Pécsen át Dárdára érkezett s birtokán fog két hétig szarvasokra vadászni. — Frigyes Főherceget szintén a napokban várják bellyei birtokára.

— **(A vármegye és a képviselőválasztások.)** Baranyamegye törvényhatósági bizottsága f. hó tizenkilencedikén d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen az országgyűlést összehívó királyi leiratot olvassák fel és megállapítják a vármegye területére a képviselőválasztások határnapját.

— **(Veni Sancte a joglyceumban.)** A pécsi püspöki jogakadémia polgárai ma reggel 9 órakor tartották meg a Veni Sancte-t a Lyceum templomban, hol a misét Szeregy József dr. kanonok, jogakadémiai prodirektor mondta. A misén a nagy számban megjelent jogakadémiai polgárokon kívül megjelent a joglyceum tanári kara is.

— **(Kaszinói estély.)** A pécsi nemzeti Kaszinó e hó 18-án tartja meg alapszabályszerű őszi táncestélyét. A táncestély kezdete este 9 órakor lesz. A kaszinó multságát előreláthatólag nagy közönség, különösen az ezen napon a király fogadására, ide özönlő, vidéken lakó arisztokracia és intelligencia nagy számban keresi föl.

— **(Kirendelés.)** Vármegyénk alispánja arra való tekintettel, hogy a közelgő királylátogatás következtében a pécsi és siklósi járások főszolgabirai külső teendőikkel vannak ellátva, dr. Buzás László mohácsi tb. főszolgabirót szolgálattételre a pécsi járás főszolgabirójához, Jilly Viktor dárdai tb. főszolgabirót pedig a siklósi járás főszolgabirójához rendelte ki s a főszolgabirói teendők elvégzésével bizta meg őket.

— **(Bizottsági ülés.)** A város közigazgatási bizottsága folyó hó tizenkettedikén (csütörtökön) délelőtt 10 órakor tartja rendes havi ülését a városháza közgyűlési termében.

— **(Ujabb elszállásolás.)** Még huszonnégy órája is alig van annak, hogy a városi szállásbiztosi hivatal kissé felocsudott az elszállásolás izgalmait s tegyük hozzá nem csekély nehézségeiből s ma már ismét elszállásolásra van szükség. Még pedig nem csekélyebb dologról van szó, mint hogy két lovas

ezredet kell elszállásolni. Holnap, folyó hó tizedikén érkeznek a 4-ik tüzérezred és a cs. és kir. 12-ik uhlánus ezred, mely két napig fog Pécsen tartózkodni s aztán elvonul a királygyakorlatok terepére Görcsönybe.

— **(Bába tanfolyam a pécsi közkórházban.)** A pécsi városi közkórházban évenként tartatni szokott babaképző tanfolyam az idén — mint értesülünk — folyó évi szeptember hó tizenhatodikán veszi kezdetét.

— **(Pénztárvizsgálat.)** Baranyavármegye hivatalos pénztárvizsgáló bizottsága ma délelőtt kilenc órakor Tormay Károly alispán elnöke alatt pénztárvizsgálatot tartott, melyen Nagy Jenő, vm. tiszti főügyész, Jeszenszky Lajos árvaszéki elnök, Igalics Radivoj főpénztárnok és Gyenes Kletus főszámvévő vettek részt. A megejtett vizsgálat során a bizottság a legnagyobb rendet tapasztalta.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: szept. hó 8-án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 710, az ellentartóban 230 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 920 köbméternek találtatott. — F. hó 9-én reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 860; az ellentartóban 375 kbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 910 köbméternek találtatott.

— **(Népgyűlés.)** A pécsi szociáldemokrata párt tegnap délelőtt 10 órakor népgyűlést tartott a gyár-utca 7. szám alatti egyleti helyiségben. A népgyűlésen vagy kétszázan vettek részt s beszéltek Szikora Imre, Vég József és Szabó József. A gyűlésen Kiss Pál, budapesti szocialistát a pécsi képviselőválasztásra a szociáldemokrata párt képviselőjelöltjéül jelölték s ezzel az ülés délből véget ért.

— **(A ki tüzes szekéren akar az égbe menni.)** Csendes vallási tébolyban szenvedett már évek óta özv. Rosmann Istvánné, Márton-utca 14. szám alatt lakó, tehető polgárasszony. Megtett olyanokat, hogy egy álló esztendőn át naponként térden állva csuszta körül a havihegyi kápolnát, szintén elmebeteg nővérel együtt. Mióta az meghalt, a teljesen egyedül élő asszony házában furcsábbnál furcsább dolgokat mivelt. A tehenét férfiruhába öltöztette s együtt lakott vele a konyhában; a sertései fejére pedig kalapot tett s úgy bánt velük, mintha gyermekei lettek volna. Tegnap aztán közveszélyesen kitört rajta a téboly. A szobájába behordatott buzát ugyanis meggyújtotta és ha két, 69-ik gyalogezredbeli baka az utcára kitóduló füstöt észre nem veszi, ő maga is bennég a tűzben. Mert azt mondja, hogy a Szentháromság ráparancsolt, hogy gyujtsa fel mindenét s úgy menjen tüzes szekéren az égbe, mint egykor Illés próféta. A szánalomraméltó teremés kórházba helyezését a rendőrség gondoskodott.

— **(Halálravert emberek.)** Tegnap délután a siklósi várnál egy véresre vert ember esett össze. A rendőrség ment ki érte s a kórházba vitték, hol eszméletre térve elmondta, hogy Sebők Jánosnak hívják, kökényi lakos. A kökényi pusztán ő és Tóka Pál nevű béres összeeszték Rab János nevű társukkal. Rab a verekezés hevében baltát fogott és Sebőknek a fejét három helyen bevágta s a bal szemét kiütötte. Sebők elmenekülven, egyenesen Pécsre jött a kórházba, de csak a siklósi várnál jutott s ott összeesett. Azt mondja, hogy Tóka Pált szintén több helyen halálosan megsebesítette Rab János s azt haldokolva vitték haza. Különbösen az esetről a csendőrség nyomában értesült s megindította az ügyben a vizsgálatot.

— **(Tömeges gombamérgezés.)** Deák Illés kőtörő és Lesnyik István, barátur környéki lakosok tegnap az erdőben gombát szedtek s abból az egész háznépet megvendégelték. A vendégség vége az lett, hogy hét emberen jelentkeztek délután a gombamérgezés tünetei. Egyikük, öreg Heréb István, kinjában már dühöngött s meg kellett kötözni, míg a rendőrség a helyszínére nem ment. Szerencsére az idejekorán alkalmazott orvosi segély megmentette a megmérgezett embereket a nagyobb veszedelemtől s ma már aránylag mind jól vannak.

— **(Véres verekedés egy csárdában.)** Tegnap a Pető csárdában véres verekedés történt. Két téglamunkás provokálta a verekedést, mely alatt többen súlyosan megsebesültek, a csárdában mindent összetörték s a csárdásnét is véresre verték. A verekedők egy része megugrott; négyet azonban elfogtak közülük, s most ülnek.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Dr. Szeredy József apátkanonokot a megyés püspök felmentette, saját kérelmére a püspöki székeszéknél 1888. év óta nagy szakavatottsággal viselt házasság és szerzetesi fogadalom védőjének tisztétől és helyébe dr. Kelemen László kanonok, székesegyházi plébánost nevezte ki, a ki már le is tette hivatali esküjét. — Gschwind Sándor podgajci és Hajdinyák Vince bogdásai segédlelkészek kölcsönösen át helyeztettek. Ács János üdülő segédlelkész Pécsről Somogyvárra ment lakni.

— **(Külföldi telefon összeköttetés.)** Mint bennünket hivatalosan értesítettek, holnap, folyó hó 10-ének reggeli 9 órájától kezdve Pécsről a külföldi telefon-összeköttetés megnyílik.

— **(Körjegyző beiktatás.)** Szászvári új körjegyzője, Kutasi Vilmos, f. hó 5-én tartotta ünnepélyes inszallatióját. Az ünnepélyen részt vett a hegyháti járás főszolgabírája, a kerületi jegyzők és környékbeli összes intelligencia. A nagy számú vendégek Lató dombovári cigány zenéje mellett másnap reggelig táncoltak és igen jól mulattak. Az ebéd felett felköszöntőkben sem volt hiány — egyik a másikat követte.

— **(Az I. pécsi ács-iparos segédek segélyező-egylete)** szeptember hó 22-én (vasárnap) saját alapja javára 25 éves zászlószentelési évforduló ünnepét tartja. Az ünnepély sorrendje: szeptember hó 22-én reggel 8 órakor az összes egyesületek gyülekezése a Ágoston-téren. Innét indulás 8 és egy negyed órakor a Sörház- és a Király utcán át a pécs-belvárosi templomba, hol fél 9 órakor hálaadó Isten-tisztelet és az ünnepélyhez mértent szent-beszéd lesz. Az I. pécsi ács-segédek segélyező-egylete az ünnepély emlékére a Scholz A. és fia-féle Sörház-utcai sörcsarnok összes helyiségeiben műkedvelői színi-előadással egybekötött táncestélyt rendez, mely alkalommal színre kerül a Cigány. Az estély kezdete este 7 órakor. Belépő-díj személyenként 60 fillér. Vigágposta-, confétti- és szerpentin-dobálás. A zenét egy közkedvelt népzenekar szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak.

— **(Gróf Károlyi Sándor üdvözlése.)** Gróf Károlyi Sandort a gönci választókhoz intézett nyílt levele alkalmából a Somogy megyei gazdasági Egyesület üdvözölte, melynek nevében Somssich Andor elnök és Roboz Zoltán titkár a következőket írta: „Middőn Somogy megye Gazdasági Egyesülete szívből üdvözli Nagymeltyóságodat, mint az agráreszmék vezér képviselőjét, egyuttal arról is biztosítjuk, hogy a fennen lobogtatott zászló alatt vármegyénk egész gazdaközönsége egy

szívvel-lélekkel fog kitartani s annak diadalra juttatásában segédkezni.

— **(A pécsi munkásképző egy-let)** tánciskolát rendező bizottsága szept. 29-én a Scholz-féle sörcsarnokban tartja tánciskolát megnyitó ünnepélyét. Belépő díj személyenként 80 fillér. A táncitanítás kezdete október hó 1-én Beiratások eszközöltetnek a »pécsi Munkásképző-Egyet« helyiségeiben szerdán és szombaton este 8—9 óráig, vasárnap délelőtt 9—11 óráig és Guttman Ármin tánc-tanító Deák utca 11. számú lakásán. A tanfolyam alatt tanítandó táncok sorrendje: 1. Francia négyes. 2. Lengyelke. 3. Polka française. 4. Keringő. 5. Csárdás. Társalgó. 7. Pas de quatre. 8. Grazianna. 9. Pas de patineur. 10. Levente. A tandíj az egész tanfolyamra kezdőknek 10 korona, ismétlőknek 1 korona, mely két egyenlő részletben fizetendő. A beiratáskor az első rész és 1 korona ruhatári illeték, másik fele pedig november hó 1-én fizetendő.

— **(Agyonütötte a létra.)** A napokban a szakcsi majorban Vass Imre juhász János nevű fiacskája az akol falához feltámasztott nehéz létrát oly szerencsétlenül rántotta magára, hogy a fiacskát agyonütötte. Alig két héttel ezelőtt a szegény szülőknek odaégett mindenök, — most meg kis fiuk mult ki ily szerencsétlen halállal.

— **(Az időjárás szeptemberben.)** A szegedi ismert időjós, a kinek eddigi jóvendölései nagy részben beváltak, erre a hónapra a következőket jósolja: Szeptember hava némilég csapadékos, de még mindig meleg, közép része száraz és melegebb, a vége azonban erősen csapadékosnak mutatkozik, hűvösebb időjárással. A szüretelőknél e hónap közepe jó időt ígér, de sietniük kell, mert a hó végével erős változások várhatók s egyáltalában az ősz nem ígérkezik oly hosszúnak, mint az előbbi évekéi, a mennyiben nyáron a napfoltok egészen hiányoztak, így az őszi vetéssel igyekvő gazdák jobban járnak, mint a késedelmeskedők. Az ősz rövid lesz, abban az értelemben véve, hogy a szép őszi napok szeptember végéig eltűnnek.

— **(A szecskavágó, mint bicikli.)** A kerékpározás barátja volt Kovács József, almamelléki lakos 7 éves fiacskája, ebből azonban egy balesete kijózanította. Leghőbb vágya volt a biciklizés, de mivel kerékpár nem állott rendelkezésére, felült a szecskavágó egyik hajtó kerekére — de vesztére, mert alig fordult egyet a modern pneumatik, egy éles sikoltással verte fel a nagy sportbarát a ház lakóit. Egyik lába nem a pedálra, hanem a szecskavágó kéréséhez került, a mely sarkát teljesen levágta. A kis hős persze orvosi gyógykezelés alá került; gyógyulása után aligha fog kedve lenni a kerékpározáshoz, — pláne szecskavágón!

Idegenek Pécsen.

— Szeptember 7-én és 8-án. —

Aranyhajó-szálló. Engl Hugó, utazó, Bécs. — Cigler Ferenc, közjegyző, Csáktornya. — Steinhart Emil, utazó, Bécs. — Dr. Rozdrovicky Ferenc, közjegyző, Gyöngy. — Hamulyák István jegyző, Dombovár. — Dr. Káldy Gyula és neje, közjegyző, Szegvár. — Heltricht Arnold, utazó, Bécs. — Fischer Lázár, utazó, Bpest. — Sachsel Izidor, utazó, Bpest. — Adlor G. Gusztáv, utazó, Bpest. — Ladstätter G., utazó, Grác. — Hermann Ottó, író, Bpest. — Utschig Engel-

bert, utazó, Saáz. — Gohler Gyula, joghallgató, Temesvár. — Saar Adolf, utazó, Bécs. — Bauer Károly, utazó, Bpest. — Dr. Nárayné és családja, Pécsvárad. — Neuschloss N., műépítész, Bpest. — Tehel Soma, utazó, Bpest. — Grosz Arnold, főmérnök, Szászvár.

Vadember-szálló. Havas Márton, utazó, Bpest. — Augenföld J., utazó, Trieszt. — Gonler Adolf, utazó, Romolan. — Silhennagel Ferenc, utazó, Bregenz. — Radó Julius, inspector, Bpest. — Reih Lajos, kereskedő, Bonyhád.

Mátyás-király-szálló. Jeney N., tüzérfőhadnagy, Bpest. — Bódy Aladár, joghallgató, Zala-Egerszeg. — Grizsmüller Ágost, adóhivatali gyakornok, Siklós. — Benda Mór, élelmezési tiszt, Bpest. — Schneider Ede, végrehajtó, Mohács. — Böhm Zsigmond, könyvelő, Kaposvár. — Bizta Sándor, honvéd főhadnagy, Sopron.

Nádor-szálló. Kovács Béla, Pécs. — Vargha Gyula, jegyzőtanfolyamhallgató, Bpest. — Győrbíró Irén, tanítónő, Sztára. — Breier Henrik, utazó, Bécs. — Bálint Gyula, Östreicher József, vállalkozók, Bpest. — Singer Bálint, bányafőmérnök, Nagy-Mányok. — Sebő Zsigmond, bérlő, Enying. — Bors Jenő, bérlő, Székesfehérvár. — Grgl Lajos, biztosítási felügyelő, N.-Kanizsa. — Schwartz Simon, kereskedő, Bezedek. — Dvorszky Béláné és leánya, Pécsvárad.

Magyar király-szálló. Pakházi Kornél, százados, Bpest. — Hugó Ferenc, százados, Bpest. — Szluha József, százados, Bpest. — Medvey Frigyes, főhadnagy, Bpest. — Majoros Árpád, főhadnagy, Watz Károly százados Bpest.

Hétfejedelem-szálló. Gróf Pongrácz, főhadnagy. Müller J., főhadnagy, Fleisz Ferenc, hadnagy. Grün Károly, hadnagy. Zoltán Elek és Fux Ferenc, önkéntes.

Korona-szálló. Varga Béla, mészáros, Kaposvár. — Martin József, cipész, N.-Kanizsa. — Balog András, szakaszvezető.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. szept. 9. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 765.8 mm. (stülödő.)

Hőmérsék = 17.1 °C.

> maximuma: 14.3 °C. } teg.napi.

> minimuma: 11.3 °C. }

Párainyomás: 8.9 mm.

Relativ nedvesség: 62. %.

Felhőzet: 7¹ Cirr-cum. W.

Szélirány s erő: E. 3.

Csapadék 24 órai 0.

Harmatp. 6.4 °C.

Vált. felhőzet, enyhül, száraz i. v.

Dr. Csizser.

Művészet. irodalom.

○ A színi évad előhírnöke. Holnaptól e hó 10-től kezdve Nádassy József, a pécsi színtársulat művezetője naponként d. u. 3—5 óra között a színházi irodában a bérlő közönség rendelkezésére áll. A művezető ez uton kéri a régi bérlő urakat, hogy a mennyiben helyüket megtartani akarják, ez iránt minél előbb sziveskedjenek rendelkezni, hogy utóbb esetleg mások igényeinek is eleget tehessen.

○ Az Állatok világa. Brehm nagybecsű művéből, amelynek magyar kiadását Méhely Lajos szerkeszti, a 33 ik füzet is megjelent. E füzetben a fókákról szóló rendkívül érdekes rész véget ér s a szerzők az ötödik rend ismertetéséhez kezdenek, szólván a rovar-évökről. Itt említjük meg, hogy »Az Állatok világa«-nak első, gyönyörű kötésű kötete már megjelent s a Légrády testvérek kiadóhivatalában (Váci körút 78) bármikor megrendelhető. A vastag és igen szépen illusztrált kötet 18 koronáért kapható. Azok a kik a művet füzetenként szerzik meg, minden kötethez bekötési táblát kapnak. Ennek ára 3 korona.

○ Kaposy Józsa, a pécsi színház primadonája f. hó 7-én a kassai színházna

vendégszerepelt, amely alkalommal az Üdvöske címszerepét játszta.

○ **Lányok Asszonyok** címen egy kötet novellát ad ki Szabados Karoly fővárosi író. A könyv oktav nagyságban, finom papírra nyomva, *illusztrált díszes címlappal* ellátva, — körülbelül nyolc ivnyi terjedelemben — a folyó év szeptember havában fog megjelenni. Fűzött példánynak az ára 2 korona 40 fillér; díszes vászonkötésben 3 korona. Az előfizetési összeg postautalványon f. é. szeptember hó 20-ig a szerző címére: VI. ker. Podmanicky-utca 12. III. emelet küldendő.

Törvénykezés.

Lelőtte a férjét.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. szeptember 9.

A mai esküdszéki főtárgyaláson Szalók Istvánné szül. Horgos Róza került a vádlottak padjára gyilkosság vádjá miatt.

A tárgyalást Hardi Sándor kir. törvényszéki elnök vezette. Szavazó bírák voltak: Kossér János és Jobst Béla kir. törvényszéki bírák. A vádhatóságot dr. Vörös Endre kir. alügyész képviselte; a védőügyvéd dr. Lieber György volt; a jegyzői tisztet dr. Nagy Jenő kir. törvényszéki aljegyző teljesítette.

Az esküdszék a következőképen alakult meg:

Főesküdtek lettek: Madarász Béla, Dzsóty József, ifj. Kindl József, Ritzl Péter, Soósti Gyula, Taizs József, Kovács Ödön, Schapringler Gusztáv, Péterfalvi Eördög Lajos, Hamedli Gyula, Auber Gyula, Szigriszt Lajos. **Pótesküdték**: Gadó Ignác és Madarász István dr.

A vádlott Szalók Istvánné szül. Horgos Róza, az általános kérdésekre elmondja, hogy Cindéri Bogádon született 1864-ben, róm. kath. varrónő. Férje Szalók István, bányász volt a somogyi bányában. — Férjével 1890-ben kelt egybe, azelőtt már egy évig úgy éltek együtt. Vallomása szerint kezdetben boldogan éltek, csak az újabb időben volt köztük gyakran veszekedés. Férje más asszonyok után járt s őt elhanyagolta. Ezt többször szemére vetette neki, mi e az feldühödve, bántalmazta. Az ősszel a faluban letelepedett Tóth Matild szülesznő, a kiről az a hír terjedt el, hogy Szalók István utána jár. Ez az asszony füléhez is eljutott és a folytonos veszekedések egész sorozata keletkezett. — Az asszonyt 6-7-szer el is űzte magától, de az csak megint visszatért. Tavaly, november hónapban a férj Németországba ment, a hova az asszonyt is levélileg hívta, de az nem ment. Erre a férj megint visszatért, de a béke nem tért többé közéjük. Ez év március havában ismét elment az asszony a férjétől. Huszadikán a férj Tóth Matilddal bejött Pécsre, a kihez a ruháját vitte mosatni. Szalókné ezt az egyik falubeli asszonytól meghallotta és ki ment délután három óra tájban a szülőbe és várta, mikor jönnek azok vissza. Öt óra tájban jöttek is azok, hozzájuk csatlakozott, szóváltás keletkezett köztük, mire az asszony zsebéből előrántotta a pisztolyt és a férjére lött. A sebesülés következtében Szalók negyednapra meghalt.

Tizenkét tanút idéztek be, a kik között volt Tóth Matild is. Ez tagadta, mintha közte és Szalók között viszony lett volna. Sőt az asszony volt az oka, hogy Szalók goromba volt hozzá, mert szerelmes volt Kakas Kovács Györgybe. Vallomására le is tette az esküt.

Délben a tárgyalást felfüggesztették és délután három órakor tovább folytatták. A kihallgatott tanúk nagyjából a vádlott terhére tanuskodtak.

A törvényszéki szakértő, dr. Jellachich István véleménye szerint a haláleset belső elvérzés következtében állt be.

A vádlott a tárgyalás folyama alatt azt állította, hogy elméje megzavarodott a midőn egy alkalommal férje bántalmazta és ráijesztett azzal, hogy dinamittal fölrobbantja. A szakértő véleménye szerint ez az állítás nem való mert az asszony elméje egészséges.

A tárgyalás lapunk zártakor még folyik.

§ **Gondnokság alá helyezés.** A szegzárdi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vencel Erzsébet hajadont, száradlakost gondnokság alá helyezték.

§ **Idill a járásbírósnál.** Komoly arcú ült a bíró ur az asztala előtt, a jegyző is rémséges mogorva tekintettel nézte a ceruza hegyét.

A bíró ünnepélyes hangon odaszól a szolgának.

— Vezesse be őket.

A peresek belépnék. Sorba odaállnak tisztos, illő távolságban az asztal előtt.

— Igaz-e, kérde a bíró az egyik féltől, a panasztól, hogy maga Schender barátjának feleségét pofon ütötte?

— Igaz, hát, hogyne volna igaz. Nem tagadom, pofon ütöttem . . . válaszolt a panasztól bizonyító hangon, hogy véletlenül rá ne süssék, mintha nem volna igaz. Nem tagadom, nem is sajnálom . . .

— És micsoda jognál fogva merte a barátja feleségét pofon ütni?

— Hat azért vágtam pofon az asszonyt, mert a mikor este felé elmentem Janihoz, hogy meglátogassam, csak a felesége volt otthon, a ki gazembernek, akasztóháza valónak és tudj' Isten mi mindennek nem nevezte el a férjét. Dél óta nem volt otthon, pedig a szegényember kenyeret keresett és szorgalmasan dolgozott künn a szőlőben. Persze, mint Jani testi-lelki jobarája, tovább nem hallgathattam, hog, szidja a felesége, pofon ütöttem.

Erre Schender, a ki vérbenforgó szemeket vetett barátjára, elzékenyülve oda ment hozzá s kezét nyujtva, átölelte és megköszönte neki a — pofont. A bíró ur jót mosolygott, a csendes, komor jegyző is nevetésre nyitotta ki a száját, a két jó barát meg karöltve távoztak a teremből.

Tanúgy

(Tanítói kinevezések. Az egyházmegyei hatóság kinevezte Bonyhádra Schlenker Mihályt osztálytanítóvá, Szegzárdra Mehrwerth Erzsébetet és Kálmán Ferencet osztálytanítókká, Bükksödre Gruber Gyulát kántortanítóvá; Berkesdre Graumann Jánost, Drávaszentmártonba Lábady Jánost, Sztárára Györfő Irént osztálytanítókká, Diósberénybe Radics Gyulát kántortanítóvá, Szakadáttra Pech Jakabot. Somogyra Unátyinszky Leónát, Németkerre Feld Emmat osztálytanítóvá.

Szerkesztői üzenet.

Kiváncsi. Őn arra kíváncsi, miért üdvözlnek egy körjegyző beiktatás alkalmából táviratilag egy főispáni titkárt? . . . Ej ej, ne legyen ön minden esekélyesre kíváncsi! Vagy nem tudja, hogy most jönnek a — választások!?

TÁVIRATOK.

— **A király Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ő felsége a király, mint megirtuk, szombat este érkezett a fővárosba. A fogadására megjelent urak között ott volt Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány, Selley Sándor miniszteri tanácsos, Lachnít állomásfőnök. Ő felsége vonatát Ludwig Gyula, miniszteri tanácsos, a magyar államvasutak elnökigazgatója vezette. Ő felsége tegnap reggel 8 órakor a királyi vártemplomban csendes misét hallgatott, a melyet Kanter Károly apátplebános mondott. A király ezután visszavonult dolgozószobájába s az egész napot államügyek elintézésével töltötte. Ő felsége ma hétfőn délután 2 óra 20 perckor utazott Bécsbe.

— **Betörés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap délután eddig ismeretlen tettesek álkulcsossal felnyitották Vebber György bentemester Zsigmond-utca 28. szám alatti üzletét Budapesten és onnan 36-40 korona készpénzt elloptak. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— **Tolvaj inas.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Stern Pál Adolf, fővárosi hazatulajdonos most érkezett meg birtokáról József-ter 12 szám alatti lakásába. Itt kellemetlen meglepetés várt reá. Inasa, Nyomárkai János, a kire a lakását bizta, eltűnt. Vele együtt eltűnt 6000 koronát érő ezüst evőkészlete. A háziur azonnal feljelentést tett a rendőrségen, a mely a nyomozás során megállapította, hogy a tolvaj inas elzalogosította az ezüstműt s az így szerzett pénzen Amerikába szökött. Az ezüstműért 2000 korona kölcsönt kapott, s mint egy Amerikából küldött képeslevelezőlapon írja, a pénzből jól él az új világban.

— **Körözött sikkasztó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A frankfurti rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy Vendland Albert, 39 éves kereskedő 50 ezer márka elsikkasztása után megszökött. Vele ment Deunig Emma, a ki a sikkasztónak a kedvese volt. A sikkasztó letartóztatója számára 1000 korona jutalmat tűztek ki.

— **Merénylet Mac Kinley ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Buffalóból írják: Az elnök nyugodtan fekszik, tegnap a golyót eltávolították és ez az operáció tíz óránál tovább tartott. Az orvosok minden törekvése most már csupán arra irányul, hogy az esetleges vérmérgezést megakadályozzák. Kinley egyik orvosa ma kijelentette, hogy ha 24 óra múlva a vérmérgezés tünetei nem jelentkeznek, az elnök élete megmentettnek tekinthető. Ma délelőtt a betegágyhoz engedték feleségét. Kinley mondotta: Most állhatatosnak kell lennünk. Két orvos és két ápolónő állandóan a beteg mellett van, és csak kevés személynék engedik meg a bemenetelt. Délután folyékony eledelt adtak neki.

Washingtonból írják: A német császári pártól a következő részvétlívirat érkezett Kinley feleségéhez: »Felháborodva értesültünk a merényletről, és úgy a császárné, mint én, meleg részvétünket küldjük ama reményben, hogy Isten nemsokára férjének a teljes egészségét visszaadja. — Bécsben Kinley állapota iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. A követ lakásán ma délután megjelentek Kállay közös pénzügyminiszter, Spaun báró, Kielmannsegg gróf helytartó és több diplomata, a kik részvétüket kifejezték.

— **Miniszterek a királynál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapesten Ő Felsége tegnap hosszabb magánkihallgatáson fogadta Seüll Kálmán miniszterelnököt; majd utána Lukács László pénzügyminisztert.

— **Letartóztatott németek.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Madridból írják: Az északi pályaudvaron ma két német alattvalót letartóztattak. Megmotozták őket és titkos jegyü távirati kulcsot találtak náluk. Később szigorú őrizet mellett szabadon bocsajtották.

— **Erzsébet királyné emléke.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Sopronból írják: Tegnap leplezték le Német-Keresztúron az Erzsébet királyné emlékére a főtéren felállított impozáns emlékövet a lakosság és környék nagy részvétele mellett.

— **Képviselőjelölések.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Sopronban *Fabinyi Teofil* ellen a radikális párt *Katsics Péter* tette fel. — Czegléden a függetlenségi párt *Kossuth Ferencet* jelölte. — Szilágysomlyón a függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy *Ugron Gábort* küldött-ségileg kéri fel ama szándéka megmástitására, hogy mandátumot nem vállal. Ha *Ugron* még is megmarad elhatározásánál, úgy a küldöttség báró *Prónay Dezsőnek* ajánlja fel a képviselőjelöltséget.

— **Egy főmérnök balesete.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Titelből írják: *Sas főmérnököt*, ki a „Béga”-csatornán zsilip-felállításokkal volt elfoglalva, az egyik cölöp leterítette és kezét-lábát eltörte.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, a kik áldott emlékü nőm halála fölött érzett részvétüknek akár írásban, akár megjelenésükkel vagy koszoruk küldésével kifejezést adtak s bánatunkat és fájdalmunkat ily módon is enyhíteni segítettek, ez uton fejezem ki az egész gyászoló család hálás köszönetét.

B.-Szabolcs, 1901. szept. 9.

Glanzer Gyula.

Hirdetések.

Finom
csemege-szőlő

kapható kilónként 50 fillérért **JANKOVITS HUGONAL** Pécs, Vásártér 6. sz.

Inas

heti fizetéssel, felvételük lapunk könyvnyomdájának könyvkötészetében.

Valódi
tiszta-boreczet

kapható csakis

RIBAY ANTALNÁL
 1 liter 30 krajczár.

Vörösmarty- és Apáca-utca sarkán.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal créme”

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztálanságot. Az arcbőrt bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-créme” 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellék helyiségekből**, az **Arpád-utca 31. szám** alatti házban

november 1-től kiadó.

Évi bér **280 korona.**

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek

jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára **2 korona.**

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Ő Felsége és a boldogult királyné, valamint Ő fensége **József főherczeg**

remek kivitelü arczképe

diszes aranykeretben eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

ELEGÁNS

étkező-helyiség

Secessió-söröző.

Ebéd és vacsora bérlet
 bármely naptól megkezdhető.

A
 pilseni
polgári
 sörfőződe

Homoki „Kadarka”
 1900. évi fehér
„RIZLING”
 és pécsi
„Ó-BOR”
 tized literenkint
 kerül kiszolgálásra.

„ÓSFORRÁS”
 söre.

Banquettek, Table d'hôte-ok
 és **Társasvacsorák**

rendezését is elvállaljuk

Mély tisztelettel

Bedő Testvérek.